

TANQIDIY NAZAR, TAHLILY TAFAKKUR VA INNOVATSION G'UYALAR

RAQAMLI BIOLOGIYA FANINING O'RNI VA MEDIASAVODXONLIK BILAN UYG'UNLASHUVI

Sanginova Gulhayo

Qo'qon Davlat Universiteti 2-kurs talabasi.

Abstract: *This article examines the integration of biology and media literacy, focusing on the importance of evaluating biological information in the digital environment. The study highlights the impact of misinformation formation on scientific understanding and emphasizes the need for critical thinking when consuming online biological content.*

Annotatsiya: *Ushbu maqola biologiya va mediasavodxonlikning o'zaro bog'liqligini tahlil qiladi. Raqamli axborot makonida biologik ma'lumotlarning keskin ko'payishi va ulardagi xatoliklarni aniqlashning ahamiyati yoritilgan. Shuningdek, ilmiy tafakkurni rivojlantirish va soxta axborotlardan himoyalash mexanizmlari ko'rib chiqiladi.*

Kalit so'zlar: *biology, media literacy, digital information, scientific thinking, misinformation*

KIRISH:

Bugungi tezkor axborotlashuv jarayonida biologiya fani inson hayoti, sog'ligi va atrof-muhitni anglashda muhim o'rin egallaydi. Internet va ijtimoiy tarmoqlarda biologik mazmundagi ma'lumotlarning kun sayin ko'payib borayotganligi mediasavodxonlik ko'nikmalarini yanada zarur qiladi. Chunki noto'g'ri talqinlar, asossiz ilmiy da'volar va misinformatsiya odamlarning qarorlariga bevosita ta'sir ko'rsatishi mumkin.

Biologiya va raqamli axborot muhiti

Raqamli platformalarda biologiya haqidagi ma'lumotlar juda keng ko'lamda uchraydi. Genetika, ekologiya, evolyutsiya va tibbiyotga oid content ko'plab auditoriyalar tomonidan iste'mol qilinadi. Biroq barcha ma'lumotlar ilmiy asosga ega emas. Ayrim videolar, postlar yoki bloglar biologik jarayonlarni soddalashtiradi yoki mutlaqo noto'g'ri izohlaydi. Shu sababli har bir foydalanuvchi axborotning ishonchliligini baholay olishi lozim.

Mediasavodxonlikning biologiyadagi ahamiyati

Mediasavodxonlik biologiya fanini to'g'ri anglashda muhim rol o'ynaydi. U foydalanuvchidan:

- Manbalarni solishtirishni;
- Ilmiy adabiyotga murojaat qilishni;
- Fakt va fikrni ajratishni;
- Visual axborotdagi manipulyatsiyalarni tahlil qilishni

Talab qiladi. Bu ko'nikmalar ilmiy tafakkurni mustahkamlaydi.

Biologik misinformatsiya va uning oqibatlari

Soxta biologik axborotlar ko'pincha sog'liq bilan bog'liq noto'g'ri qarorlar qabul qilinishiga olib keladi. Masalan, dalilsiz parhez tavsiyalari, tibbiy jihatdan tasdiqlanmagan

TANQIDIY NAZAR, TAHLILIIY TAFAKKUR VA INNOVATSION G‘OYALAR

davolovchi vositalar’, mutaxassis bo‘lmagan shaxslarning biologik jarayonlar haqidagi noto‘g‘ri talqinlari jamiyatda xavfli oqibatlarga sabab bo‘lishi mumkin. Bunday holatlarda mediasavodxonlik insonlarni xolis axborot asosida fikrlashga yo‘naltiradi.

Xulosa

Biologiya va mediasavodxonlikning uyg‘unlashuvi raqamli davrda juda muhimdir. Ilmiy fikrlashni rivojlantirgan har bir shaxs misinformatsiyadan himoyalana oladi, sog‘lom qarorlar qabul qiladi va jamiyatning umumiy intellektual rivojiga hissa qo‘shadi.

Adabiyotlar

1. Media Literacy in Science Education, 2023.
2. Digital Biology: Understanding Online Scientific Information.
3. O‘zbekiston Milliy Ensiklopediyasi–Biologiya bo‘limi.
4. Scientific Thinking in the Internet Age. Journal of Education.

